

MART-NİSAN AYLARI MECLİS TOPLANTISI - 29.04.2020 -

**Sayın Başkan,
Değerli Meclis Üyeleri,
Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve kendi adıma,
Hepinizi saygıyla selamlıyorum.**

Değerli Meclis Üyeleri,

İki aylık bir aranın ardından tekrar meclis toplantımızla bir aradayız. Sözlerimin başında içinde bulunduğumuz Ramazan Ayı'nın hepimize hayırlı olmasını diliyorum. Kurum olarak her yıl TOBB'un da katkılarıyla hazırladığımız ve sizler aracılığıyla ihtiyaç sahibi hemşerilerimize yapmış olduğumuz gıda yardımlarını bu yıl Koronavirüs nedeniyle Valiliğimiz ve Büyükşehir Belediyemiz aracılığıyla yaptık. Bu fırsatla idrak ettiğimiz ayın dayanışmanın en üst seviyede yaşadığımız günler olduğunu unutmamamız gerektiğini ve bu yıl bireysel yardımlarımızı da bütçemizin elverdiği oranda artırmamız gerektiğini düşünüyorum.

Kıymetli Arkadaşlarım,

Diğer taraftan bu ay egemenliğimiz bakımından da önemlidir. Bundan tam bir asır önce "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" diyerek Büyük Millet Meclisimizi kuran ve bugünün temellerini atan Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile şehitlerimiz ve gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyorum. Ruhları şad olsun.

Atamızın bizlere gösterdiği çağdaş medeniyet yolunda kararlılıkla yürüyeceğiz. Üreteceğiz, katma değer yaratacağız. Çünkü ekonomik bağımsızlığımız bizim en büyük gücümüz. 23 Nisan 1920'den tam iki ay sonra 23 Haziran 1920'de kurulan bir kurum olarak Atamızın bizlere gösterdiği ilkeler doğrultusunda daha çok çalışacağız. Bu fırsatla hem meclisimizin 100. kuruluş yılı dönümünü hem de Ulusal Egemenlik Ve Çocuk Bayramımızı en içten dileklerle tekrar tebrik ediyorum.

Değerli Üyeler,

Şubat ayı toplantımızda bahsettiğim Koronavirüs salgınının komşumuz İran'da görülmesiyle teyakkuza olmamız gerektiğini ifade etmiştim. Nitekim 15 gün gibi kısa bir süre sonra 11 Mart tarihinde ülkemizde de ilk vakanın görülmesiyle tarımdan ticarete, sanayiden turizme, eğitimden sosyal hayata ve inşaatın ulaşımına kadar tüm sektörlerde ciddi hasarlar oluştu. Sonuç olarak; 2020 yılı için beklentilerin tamamen geçersiz kaldığı bir dönemden geçmekteyiz. Mart ve Nisan aylarındaki salgın gerçekleştirmeleri, sadece sağlığımız için şok edici etkiler yaratmadı. Kaçınılmaz olarak dünyada tüm sektörler üzerinde ani duruş etkisi de yarattı. Böyle bir durumla ilk kez karşılaşyoruz. Son gelişmelerden anladığımız; salgının sağlığımızı tehdit düzeyi bir zirve yapmış ve belirli bir durağanlıkla seyrini sürdürmektedir. Dolayısıyla, uyguladığımız tedbirlerle kontrol altına alınmaya başlanılan salgına karşı dikkatimizi en üst düzeyde tutmalıyız. Çünkü hala bir aşı ve tedavi kesinliği yok. Virüs insandan insana çok kolay ve hızlı bulaşmaya devam ediyor. Tüm bu gerçekleri göz ardı etmeden artık ekonomiyi ve işimizi-gücümüzü de dikkate almalıyız.

Değerli Arkadaşlar,

Sizlerden gün be gün karşılaştığımız sorunlarla ilgili görüşleri ve talepleri hızla alıp başta TOBB Başkanımız ve Tarım Bakanımız olmak üzere tüm ilgililerle paylaştık. Yine yerel düzeydeki akut problemlerimizi de başta valimiz olmak üzere ilgili müdür ve yetkililerle paylaştık ve paylaşmaya devam ediyoruz. Hemen belirtmeliyim ki hepsinden büyük ilgi ve olumlu tepkiler gördüm. Bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum.

Konunun uzmanlarından öğrendiğimiz kadarıyla hepimiz, uzunca bir süre, bu virüs ile yaşamayı öğrenmek zorundayız. Tüm sektörlerimiz bu gerçeğe üretim faaliyetlerini sürdürmeyi öğrenecekler. Bu öğrenmenin temelini iki unsur oluşturmaktadır. Bunlardan biri “hijyen” diğeri ise “insanlar arası mesafe”dir. Özellikle hizmet ve sanayi sektörlerinde mesafe konusu doğrudan kapasite düşürücü ve maliyet artırıcı etki yaratmaktadır. Bu konuda sektörümüz, işinin doğası gereği bir kolaylığa sahip bulunmaktadır. Bizler zaten mesafeli çalışmayı özendirilen bir yapıdayız. Sektörümüz için acilen ve hızla uygulanması gereken konulardan biri de üretim artışını özendirici tedbirlerdir. Uzun bir süredir söz edilen hazine arazilerinin tarımın içinde bulunan meslektaşlarımıza tarımsal faaliyet için hızla tahsis edilmeye başlanması daha bir önem kazanmıştır.

Kıymetli Arkadaşlar,

Tarım kesimi olarak virüsle yaşamayı öğrenmenin dışında, öğrenmemiz gereken başka konularda bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi de dijital çağa ayak uydurmamızdır. Açıkçası işin üretim kısmında sahip olduğumuz doğal kaynaklar ve işgücü maliyetleri ile mekanizasyon ve akıllı teknoloji kullanım maliyetlerini karşılaştırdığımızda alışkanlıklarımızdan vazgeçmemiz zor. Ancak başlangıç aşamasında çevrimiçi (Online, e-, web) pazarlama ve satış konusunda hızlı karar vermeli ve zaman kaybetmeden mesafe kat etmeliyiz. Değişmemiz ve alışkanlıklarımızdan vazgeçmemiz biraz zaman alabilir. Ancak değişen koşullara ve yeni usule de ayak uydurmak zorundayız. Hububat gibi raf ömrü uzun, belirli standartlarda üretmenin kolay olduğu ve sertifikalı üretime dayanan bazı ürünlerde ülke olarak kısmen ayak uydurduk. Ancak bunu geliştirmeliyiz. Raf ömrü kısa, standartlara uyumu meşakkatli ve sertifikasyonu nispi olarak zor olan diğer ürünlerde de uyum için kendimizi daha fazla zorlamalıyız. Bu konuda Borsa olarak Ur-Ge projemiz kapsamında bazı çalışmalarımız oldu ve olmaya da devam edecek. Önümüzdeki günlerde yeterli talebin oluşması durumunda tüm üyelerimize açık olacak çevrimiçi eğitimlere de başlamayı düşünüyoruz. Umarım yeterli sayıyı yakalar ve çağın gerisinde kalmayız.

Değerli Arkadaşlar,

Burada bir kez daha hatırlatmak isterim ki tarım bu dönemde bir kez daha stratejik bir sektör olduğunu göstermiştir. Öyle ki tarım; tedarikinden üretimine ve işlemeden lojistiğine kadar tam bir stratejik değer zinciridir. Nitekim uzunca bir süredir ihmal edilen tarımın önemi de adeta yeniden keşfediliyor. Kendi kendine yetmenin ne kadar önemli olduğu tüm devletler tarafından net bir biçimde anlaşılıyor. Şimdiye kadar tarıma stratejik sektör tanımlama yapmada ve bu tanımın gerektirdiği pozitif ayrımcılığı sağlamada başarısız kalmış olsa da şimdi önemli

olan bu tanımın artık bir sektörel konu olmaktan çıkıp uluslararası bir konu haline geldiğini görmektir. Önümüzde özellikle tarımla ilgili tüm faaliyetler konusunda tam bir ulusal korumacılık kalkanının olacağı gerçeği durmaktadır. Bir an önce memleketimizin tarımını, tam bir değer zinciri olarak görüp stratejik sektör statüsünde koruma altına almalıyız ve pozitif ayrımcılık yapmalıyız. Eğer bu gerekliliği yerine getirebilirsek kesinlikle göreceğimiz sonuç; üretimde katlayan artış, maliyetlerde düşüş ve küresel rekabette avantaj sağlamak olacaktır.

Sözlerimi tamamlarken;

Borsa olarak geçen iki aylık sürede yaptıklarımızı birer cümle ile sizlerle paylaşacağım.

- Koronavirüs sonrası geçtiğimiz günlerde yaptığımız değerlendirme toplantısında da dile getirdiğim gibi; meslek komiteleri üyelerimizle, kentimiz süs bitkileri sektöründe yer alan paydaşlarla ve Antalya Tarım Konseyi üyelerimizle görüşmelerde bulunduk. Anketler ve raporlar hazırladık. İlgili raporlarımızı hızlı bir biçimde tarım, ticaret, dışişleri bakanlarımız, Antalya milletvekillerimiz ve TOBB başkanımız ile paylaştık. Talep ve önerilerimizden bazıları sizlerin de takip ettiği gibi karşılık buldu. Henüz bulmayanları ise takip ediyoruz.
- Bu taleplerimizin başında koşulsuz şartsız tüm üreticilerin en az iki yıl olacak biçimde kredi ödemelerinin ertelenmesi geliyor. Bu talebimiz vadesi gelen ödemeler için önce iki ay, pazartesi günü ise 6 ay ertelenme olarak gerçekleşti. Ancak biz yine de 2 yıl olması lobi faaliyetlerimizi devam ettireceğiz.
- Üretim sezonu öncesi çeşitli girdilerin devlet tarafından üreticilere hibe edilmesi ise bir diğer önerimizdi. Bu konuda çeşitli ürünlerin tohumlarının 21 ilde dağıtımı metodu izlendi. Ancak kentimizi yakından ilgilendiren fide ve diğer girdilerin üreticilere hibe edilmesi için talebimizin takipçisi olacağız.
- Kesme çiçek sektörü için “Koronavirüs Tazminatı” talep etmiştik. Henüz olumlu bir sonuç alamadık. Ancak ısrarla takip etmeye ve bulunduğunuz her ortamda dile getirmeye devam ediyoruz.
- 2019 yılı süt primi desteklerinin acilen ödenmesini talep etmiştik. Talebimiz gerçekleşti. Ancak artan yem fiyatları nedeniyle sektörel zorlukların devam ettiğini de unutmamız gerekir.
- Ürünlerimizin nakliyesini sağlayan şoför arkadaşlarımızın vize işlemlerinin önceliklendirilmesi ve tampon bölge gibi taleplerimizde karşılık buldu. Teşekkür ederiz.
- Uçak kargo fiyatlarının düşürülmesi ve sektörümüzün mücbir sebep kapsamına alınması gibi taleplerimizin de takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Burada belirttiğim ve raporumuzda da yer alan taleplerimiz, sektörümüzün direncini koruması bakımından hayati derecede önemlidir. Umarım en kısa sürede uygulamaya alınır.

Bunlar dışında 11 Mart’taki müşterek meslek komitesi toplantımıza kadar faaliyetlerimize devam ettik. Ancak salgın nedeniyle, bu dönem için planladığımız bazı toplantı ve eğitimlerimizi de mecburen erteledik. Gündemimiz tamamen Koronavirüs oldu. Özet olarak son 40 gündür Raporların dışında;

- Sektörümüzün sorunlarının çözümü için lobi faaliyetlerinde bulunduk.

- Üretime ara vermenin söz konusu olmayacak sektörümüz için, sokağa çıkma yasağı ve çalışma saatleri gibi düzenlemelerde aktif bir rol üstlendik. Tarımsal faaliyetlerin aksamaması için hoşgörü gösteren ve emek sarf eden; Valimiz Sayın Münir KARALOĞLU'na, İl Jandarma Komutanımız Tuğgeneral Sayın Tekin AKTEMUR'a, İl Emniyet Müdürümüz Sayın Mehmet Murat ULUCAN'a ve Tarım ve Orman İl Müdürümüz Sayın Gökhan KARACA'ya ve kurumlarımıza teşekkürü borç biliriz.
- Bakanlarımız, valimiz, TOBB başkanımız, büyükşehir ve ilçe belediye başkanlarımız ve yerel yöneticilerimizle sık sık web tabanlı bir araya gelerek üyelerimizin sorunlarını aktardık.
- TOBB Nefes Kredisi'ne 3. kez başlattık. Borsamız üyesi ancak şahıs işletmesi olan üyelerimizin Halk Bankası'nın "Can Suyu" paketinden yararlanmasını sağladık.
- Yazılı ve görsel medyada Borsamız görüşlerini dile getirerek kamuoyunu bilgilendirmeye ve taleplerimizi yinelemeye devam ettik.

Bu duygu ve düşüncelerle Ramazan Ayı'nın ülkemiz ve dünyaya sağlık getirmesini diliyorum. Sorunlarımızın giderek azaldığı ve yok olduğu bir bayram geçirmemiz temennisi ile hepimizin bayramını şimdiden kutluyorum.

Saygılarımla,

ALİ ÇANDIR
Yönetim Kurulu Başkanı

